

Gårdsnavn: Klemsdal **Gnr/bnr:** 3038/1

Koordinat: Ø: 626366, N: 6577945, 22 EU89-UTM Sone 32

Synbarhet:

Kulturminneregistrering

KMtype: Skolebygg, ,

Tilstand: Fjernet

Verneverdi:

Vern: Ikke fredet lokalt kulturminne,

Beskrivelse:

Østaskogs skole holdt til på Klemsdal fra 1893. Huset hadde blitt flyttet fra Stubberud der det hadde vært skolebygg siden 1870. Fram til 1921 gikk alle barna fra Østaskogs på Klemsdal skole. Da var det imidlertid blitt så mange barn i denne kretsen at skolestua ble for trang. Kommunen kjøpte derfor en av Sikkeland-gårdene gnr 3042, bnr 2. Småskolen fikk klasserom der. Samtidig ble huset lærerbolig. Klemsdal-skolen var i bruk fram til sentralskolen sto ferdig i 1959 etter tjue års planlegging. Kommunen beholdt Klemsdal skolebygning fram til 1970. Da ble den solgt til Anna Klemsdal. Skolen ble revet i 1982, og det er bygd nytt bolighus på tomta.

Varteig El-verk overtok Sikkelandgårdens hus i 1961. I 1991 var bygningene i privat eie, mens jorda er lagt inn under nabogården.

Asbjørg Berg f. Gabestad forteller:

”Jeg begynte på skolen i mai 1915. Læreren vår het Olaf Tonning og var fra Stryn i Nordfjord. Vi gikk på Østaskogs skole, og jeg hadde tre kilometer å gå. Vi gikk på en skogsvei og over noen jorder, så høst og vår var veien ofte dårlig. Når veiene snødde igjen om vinteren, ble jeg kjørt med hest og slede, for det var dårlig med ski blant folk da.

Skolestua lå ved Klemsdal. Den hadde før stått på Stubberød, men var blitt flyttet til Klemsdal i 1890-åra. Inne var det en vedovn som varmet opp skolestua om vinteren. I klassen min var det 4 piker og 2 gutter, men vi måtte gå sammen med en klasse til, slik at vi til sammen var 15-20 stykker.

Stort sett lekte vi vanlige barneleker i friminuttene, sånn som ”Pilke pinne”, ”Bro, bro, brille”, ”Slå på ring” og ”Høk og due”. Noen ganger kastet vi med ball. Guttene pleide ofte å kaste på stikka med 2-øringer.

Skolen var 3-delt, og vi gikk annenhver dag i 7 år. Det siste året jeg gikk på skolen, fikk jeg litt undervisning i håndarbeid. Det var en nyansatt lærerinne, Astrid Dæhlen, som hadde den. Guttene hadde skomakerskole.

Jeg kan ikke huske at vi hadde noen turer mens jeg gikk på skolen, men en gang gikk vi samlet fra Klemsdalskolen til kirken. Det var fordi det var bispevisitas.

Læreren vår, Tonning, var nøye med kristendomsundervisningen. Dagen begynte alltid med salmen ”Lov Herren”. Tonning var også en meget benyttet mann i bygda. Han var blant annet sjef for banken, og jeg husker godt at vi fikk fri siste time på skolen enkelte mandager. Det var fordi Tonning måtte i banken og skrive under protokoller og papirer. Når han skulle i banken, kom det hest og vogn og hentet ham på skolen.”

Tilhørende enkeltminner (0):

Litteratur

Varteig Historielags årstidsskrift Inga 1989. Skolebygninger i Varteig, s. 27

Martin Dehli 1994. Varteig kommune – fra begynnelse til slutt. 1861-1991, s. 273-274